

at burde knytte Valgretten til Besiddelse af en vis Eiendom. Der har saaledes i selve Lagtinget været megen Uvisshed om, hvilket Resultat der var det rigtigste. Af Udvalgets Betænkning vil Thinget have seet, at man ikke har troet at burde holde fast paa Eiendoms-census, fordi de rettlige Adkomster til faste Eiendomme ikke ere i en saadan Orden, at det jo vil medføre megen Forvirring og Vilkaar-lighed at knytte Valgretten dertil, fordi de, der have samme Værdi Jord, men blot indengaards eller blot udengaards, maatte være lige-saa berettigede, som de, der have begge Slags, og fordi en Gylden Jord ikke har nogen fast og bestemt Værdi, men tværtimod en meget forskjellig. Det er ikke den blot faktiske Besiddelse af 3 Gylden Jord, der efter Lagtingets Indstilling skulde give Valgret, men det er kun Besiddelsen som Eier, Fæster eller Beneficiarius, der skulde give denne Ret, og det fremgaar formeentlig deraf, at naar Nogen paastaar at have en saadan Adkomst til det nævnte Quantum Jord og dertil vil knytte en Ret-tighed, her Valgretten, maa han paa lovlig Maade godtgjøre, at han har en saadan Adkomst, naar Nogen benægter det; men at godtgjøre dette, er med Hensyn til Odels-godset paa Færøerne saa godt som umuligt. Jeg skal ikke trætte Thinget med at give en detailleret Fremstilling af de hertilhørende særøiske Forhold, men kun tillade mig at nævne, at den ubegrændsede Udskyfningsfrihed og de „løse Bytter“, ved hvilke den Ene ved mundtlig Contract overdrager den Anden Brugen af sin Eiendom, mod at erholde Brugen af den Andens Eiendom, og som vel kunne opstiges hvert Aar, men som desuagtet oftest vedblive en lang Arrække og ikke ganske sjældent gennem flere Menneskealder, at denne Udskyfningsfrihed og disse „løse Bytter“ fremkalde en saadan Forvirring og Usikkerhed i de særøiske Eiendomsforhold, at kun den, der er trængt ind i disse Forhold, kan gjøre sig noget Begreb derom. Jeg skal dernæst tillade mig at kalde tilbage i Thingets Grundring nogle Uttringer om det Staten tilhørende Jordegods paa Færøerne, som findes i en Bog, der i sin Tid har været omdeelt til de Herrer: „Nogle Bemærkninger om de særøiske Landforhold, af Kammeraad, Lands-

foged Lundball,“ udgivne af Indenrigsministe-riet. Forfatteren, der, da han skrev denne Bog, var og i 6 Aar havde været Landfoged paa Færøerne, siger nemlig Pag. 50: „Uagtet det kongelige Leilændingsgods efter Marketallet udgjør omtrent Halvdelen af alt Jordegodset paa Færøerne, og der ikke gives nogen egentlig Bøigd, hvori Hans Majestæt ikke har Lod, større eller mindre, som Eier, saa forefindes dog ved Landfogedembedet hverken Kort over Landets Inddeling i Haver og Haveparter (end lige over Bøernes Inddeling og Opdyr-ninger), eller Fortegnelser over, hvor Kongsgodset er beliggende i en Bøe, om det er blot Indengaards, eller i hvilke Haveparter det er lødtaget, eller af hvad Beskaffenhed Bøe eller Have er osv.“, og efter at han derpaa har beklaget, at saadanne Oplysninger ikke fandtes ved hans Embede, under hvilket den umiddelbare Administration af Kongsgodset hører, tilføjer han: „Dg dog ere langt omstændligere paalidelige Oplysninger om deslige Forhold altid af Interesse og ofte aldeles nødvendige for en uafhængig Control med Kongsgodsets Tær“. Naar man nu ikke veed bedre Besked med Kongsgodset, paa hvilket hverken Udskyfningen eller det løse Bytte kan have udøvet nogen skadelig Indflydelse, end at man ikke veed, om der til et Kongsfæste blot hører indengaards eller tillige udengaards Jord, hvilken Orden kan man saa vente sig paa det i det Uendelige udstykkede og tidt løst byttede Odelsgods. Det er vel blevet sagt, at alle de Betæneligheder, som Udvalget af de anførte Grunde har havt ved at gaae ind paa en Eiendoms-census, ikke skulde fortjene, at man tillagde dem den allermindste Bægt; thi, har man sagt, for at affatte Valglisterne, behøver man ingenlunde at recurrere til Adkomstdocumen-terne, da Forholdene paa Færøerne medføre, at det er temmelig almindeligt og nøie be- kjendt, hvad Enhver eter. Ja, saadan en Paa-stand er fremkommen, og fremkommen med Skik af at være grundet paa Kjendskab til de særøiske Forhold; men jeg tør frit paastaae, at de, der fremkomme med en saadan Paa-stand, ikke kjende disse Forhold; thi det er vel temmelig be kjendt i Bøigderne, hvad de forskjellige Mænd bestode i Bøigderne, men ingenlunde, med hvil-